

**VARBERGS
KOMMUN**

En annan Art
Textversion
2021-05-12

1 (15)

En annan ART! #2 - Hallifornia dreamin'

Cecilia – Helt plötsligt så räcker det inte längre att bara vara en sommarstad – även om vi också ska värna om det på alla sätt vi kan – utan nu behöver vi fundera på hur vi kan skapa trygghet, attraktion och meningsfullhet året om.

[Introjingle]

Cecilia – Hej och välkomna till kulturpodden *En annan ART!* där vi vrider och vänder på olika dimensioner av kulturlivet och framför allt det som berör varbergare eller de som besöker Varberg. Jag heter Cecilia Jonasson och är den i poddteamet här på kultur- och biblioteksavdelningen som idag har äran att välkomna Eric Ruth, surfare och filosof och en av initiativtagarna till Hallifornia samt Louise Wallmander, utvecklingsstrateg på näringslivs- och destinationskontoret här i Varbergs kommun till studion i dag. Välkomna!

Eric och Louise – Tack så mycket!

Cecilia – Vi ska bland annat prata om hur festivalen Hallifornia blev till och även visualisera och spåna tillsammans kring hur Varbergs kulturliv skulle kunna se ut i framtiden. Men först vill vi såklart att ni ska få presentera er, så jag tänkte börja med att fråga dig, Louise om du skulle kunna berätta och säga några ord om dig själv och svara på frågan vilken “art-människa” du är?

Louise – Ja och den frågan tyckte jag var lite klurig för jag tänker alltid att det måste finnas ett rätt och ett fel, alltså ett rätt svar eller ett fel svar men jag har förstått att detta är en helt öppen fråga. Det första jag kom och tänka på är att jag är en nyfiken art, redan som barn var jag det och det har jag definitivt med mig nu också.

Cecilia – På vilket sätt var du det redan som barn?

Louise – Det finns hela tiden något bakom nästa krök och jag måste hela tiden kolla vad som finns där. Vad gör dem, hur funkar det? Det är någon form av drivkraft tror jag, jag är aldrig riktigt nöjd, sitter aldrig riktigt still.

Cecilia – Och det passar ganska bra när man är utvecklingsstrateg, eller? Vad gör du i den rollen idag?

Louise – Precis som det låter, “utvecklings...” så är det mycket kring att fila på det vi gör, göra det på

andra sätt, på bättre sätt och att testa sig fram, se vad som händer om vi gör på det här viset och om vi samarbetar med den här människan. Det passar mig väldigt bra, för det här med förvaltning är en del som jag gör men jag gör hellre det andra; utveckling. Och det får jag som tur är göra varje dag!

Cecilia – Det låter som att du är rätt person på rätt plats!

Louise – Ja jag hoppas det, jag tycker det är väldigt roligt i alla fall.

Cecilia – Eric, samma fråga till dig, kan du kort berätta lite om dig utifrån frågan; vilken “art-människa” är du?

Eric – Vilken svår fråga att ställa men jag tänkte direkt när Louise pratade att jag kan se massa olika sorters arter. Jag gillar att utforska och jag kan känna att det går i perioder, man testar lite olika sätt att vara på för att se hur det funkar. Men då kom jag på att det är lite samma som Louise sa för i grund och botten är det en nyfikenhet som ligger bakom. Så vi tillhör väl båda två den nyfikna arten.

Cecilia – Så vi har två personer av samma art här då! [Skratt] men du jobbar ju på ett annat sätt och med andra saker, vad gör du, lite konkret just nu?

Eric – Jag jobbar med festivaler och har gjort det i tio års tid kan man säga och det är jättekul! Det är otroligt varierande, det är väldigt holistiskt och man kan arbeta med alla delar. Det är väl lite det som jag tycker är kul, att förstå hur saker och ting hänger ihop och att testa, prova, att utforska, att leka och ha kul samtidigt. Sedan är det såklart så att när man jobbar med stora projekt så kan det bli mycket stress, det är också en dimension i det, framför allt för mig som är nyfiken. Men som nu i vintras lärde jag mig att vila för första gången. Det är ganska nice när man kan växla mellan att vara nyfiken och att inte bry sig om någonting egentligen [skratt].

Cecilia – Jag vet att ni pratade om det innan, om hur coronapandemin har påverkat era liv och att det inte enbart var negativt. Ni får gärna säga några ord om det.

Eric – Vi träffades här utanför och njöt lite av vårsolen innan vi gick in. Och det som jag och Louise har gemensamt är att vi ser potentialen och ser framåt, vi är kanske inte så intresserad av att nysta i historien utan snarare tänka “var är vi nu och vad finns det för möjligheter?”. När vi pratar med varann har vi oftast kul och det blev så att vi började reflektera över corona. Vi sa att det förmodligen kommer att komma massa positiva saker som vi inte känner till just för att vi hamnar i en ny situation där vi måste hitta nya möjligheter, det kanske känns lite jobbigt under tiden men om

tio år när man tittar tillbaka så kanske man säger “oj, hade inte *det här* hänt hade inte *det där* hänt”.

Cecilia – Precis, Louise vill du säga något om det?

Louise – Jag reflekterade över det att jag ser en sådan grundläggande förändring hos många av mina vänner just kopplat till konsumtion och vad man vill lägga sin tid på. Människor säger “hur ska jag få mitt livspussel att fungera efter det här?”, man har plötsligt öppnat ögonen och ser att vi har den här naturen tillgänglig hela tiden. Varför har vi hållit på och hetsat och gjort allt annat när vi har det här otroligt vackra framför oss? Jag tror och hoppas att det blir mindre jordenrunt-resor och “tredje bilen” och sådana saker man strävar efter. Jag tror och hoppas att det kommer fortsätta vara mycket naturen som gäller, att man prioriterar människor och möten. Men jag sa det till Eric, att jag är rädd att det kommer gå tillbaka till det gamla för fort för då tror jag att jag och många andra kommer att bli vilsna. Nu tror jag att många hittat sig själva i den här krisen som är fruktansvärd med alla som blivit sjuka men jag tror att det kan finnas många positiva effekter också.

[Jingle]

Cecilia – Ni känner ju varandra eftersom att ni båda har varit involverade i Hallifornia och jag vet att du, Louise var med och startade upp Coastal Culture som drog igång innan Hallifornia och som hade bäring på det sen, eller hur?

Louise – Det var mina kollegor som drev det genom externt finansierade projekt och om jag inte minns fel så kom Eric in väldigt tidigt som konsult. När kommunen ska göra något så är det bra att ta in människor som är riktigt duktiga, så att man möts i mitten. Vi på Campus Varberg och Alexandersoninstitutet hade en idé om att skapa en kreativ marknadsplats för surfnäringen och andra typer av kreatörer och entreprenörer i Varberg. Vi tänkte att vi skulle gräva där vi står, vad har vi för styrkor här? Vi har sand, vatten och vind, låt oss skapa något gemensamt här! Och då var Eric en del av den kulturen, så det var så det började om jag inte minns fel, Eric du får gärna fylla på.

Erik – Det känns som att det var många olika intressen som sammanföll med en väldigt bra timing. Jag tillsammans med en tidigare kollega hade precis flyttat hit till Varberg, vi hade varit här en del på somrarna tidigare. Vi kom i kontakt med Alexandersoninstitutet genom att de hade en inkubatorprocess. Vi var nystartade och vi fick rådgivning, vi träffade massa nya människor och sedan var det museet som jobbade med samarbetsprojekt och sedan var det Event management-programmet på Campus. Sedan fanns också det projekt som Louise pratade om, så det var många

som ville samma sak egentligen. Coastal Culture blev ett evenemang men egentligen så handlade det inte om att "köp biljett, så kommer du in" och att sälja bärs utan det fanns massa olika värden som kunde uppfyllas genom att man gjorde någonting tillsammans. Det var väl det som gjorde att det blev en väldigt nice energi, antar jag, som gjorde att folk kunde tänka "oj, kan man göra såhär?".

Cecilia – När i tiden är vi nu?

Louise – Coastal Culture, var det...

Eric – Det var 2012 tror jag...

Louise – Var det så sent?

Eric – Jag tror det.

Louise – Jag minns att det var så häftigt att se att det väcktes en sådan otrolig glädje i det här arbetet. För det fanns ju evenemang i staden sedan tidigare, till exempel *Wheels & Wings* och andra koncept som hade rullat som var väletablerat och uppskattat av många målgrupper. Men jag minns att Coastal Culture väckte liv i de unga på ett annat sätt och det blev nästan ett ramaskri: "det här måste återkomma!". Det fanns verkligen ett behov och outdoor-satsningen passade väldigt bra i tiden och det var många unga och deras unga föräldrar som identifierade sig med den här kulturen, lite cool, chill, hipsters, hela surf- och skatecommunityn, detta var något som verkligen passade just här. Jag tror att om vi hade gjort detta i min hemstad, Kungsbacka så hade det inte blivit samma vibe, det hade inte blivit samma kraft. Om man tänker på hela gräsrotsgrejen så vrålade det nästan iväg av sig självt och sedan kommer du Eric säkert berätta om fortsättningen på Coastal Culture men det var i princip inget val, det fanns en jätteefterfrågan av den här typen av rörelse. Och som du sa Eric, det här med att det gick från ett event till att det nästan blev en kultur och en rörelse var tydligt efter några år.

Eric– Jag tror att mycket handlar om att vi lät Coastal Culture växa fram naturligt utifrån de människor som finns på plats. Sedan kom det såklart inspirerande artister och föreläsare utifrån men det fanns en kultur i Varberg som gjorde att jag valde att bosätta mig här, man kunde surfa, det fanns andra likasinnade och den fantastiska miljön med havet, vinden och vågorna. Man behöver inte vara med i en förening för att surfa utan det kan man sticka ut och göra lite när man vill. Coastal Culture blev nästan som en samlingsplats och många som ville testa kom dit och testade allting, då var det också gratis att prova. Många som kände att de ville testa att åka skimboard eller

skateboard eller som inte känt sig inkluderad tidigare kunde göra det, det blev folkligt kan man säga.

Cecilia – Var det fokus på vattensporter i Coastal Culture eller fanns det konserter eller andra kulturinslag?

Eric – Det var mycket musik och konst. Det var exempelvis en fotoutställning med några av Varbergs surffotografer som ställde ut jättevackra bilder på museet. Det blev egentligen ett utforskande, “vad är kustkultur?”. Det blev en självmedvetandegörelseprocess där man tänkte att det är ju vi som skapar kulturen, det finns inte ett slutgiltigt svar utan det blir vad vi väljer att uttrycka. Det blev ett kollektivt identitetsutforskande.

Cecilia – Innan det här samtalet nämnde du för mig, Eric att efter Coastal Culture så kände du dig nästan nedstämd eftersom att det var över och att det i sin tur ledde till det som blev Hallifornia? Har jag förstått det rätt?

Eric – Absolut, det var nytt för mig att jobba i ett sådant här sammanhang, det var jättekul när vi kom upp på Alexanderssonsinstitutet med massa sköna människor, fina lokaler och tillgång till en massa resurser. Men det som hände var att EU-projektet tog slut och sedan fanns det ingen smidig väg att transferera det till någonting nytt, det var ju många som ville det och som försökte på olika sätt. Men tiden går och Coastal Culture hade genomförts en viss tid på året och planeringstiden inför blev kortare och kortare så det blev inte möjligt att fortsätta, förutsättningarna var inte rätt helt enkelt.

Cecilia – Men vad var det som hände sen? För nu vet vi att det finns en festival som återkommer varje år och som blir större och större och som har fått mycket uppmärksamhet.

Eric – Det som hände sen var att vi blev tillfrågade av Societetsrestaurangen om vi ville göra en musikkonsert i parken den sommaren. Vi hade investerat i en wakeboardpark och hade en massa eventgrejer så vi svarade att det kan vi göra men då skulle vi vilja utveckla ett nytt koncept som har samma känsla som Coastal Culture fast med ett lite annat uttryck. Så då blev första Hallifornia 2013 och det var samma år som Wheels & Wings flyttade till Falkenberg. När vi satt och tittade på veckor att ha evenemenaget under tittade vi på vecka 29, den veckan som Wheels & Wings tidigare hade haft, det måste ju vara en bra vecka. Så det blev så!

Cecilia – När du säger “vi”, vilka menar du då?

Eric – Alla de som jag jobbade tillsammans med då, det har ju varit så när man arbetat med de här festivalprojekten att det har varit många människor som har varit med i några år, man kanske har gått eventutbildningen och då vill man kanske jobba med en festival för att det är det man vill utvecklas inom och lära sig om. Så när jag säger “vi” menar jag generellt dåvarande team.

Cecilia – Louise, var finns du i berättelsen nu? För du var ju på AlexanderssonsInstitutet då, vad hände sen?

Louise – Vid den här tiden så jobbade kommunen, som jag jobbade på, fram vår vision och jag vet att den var mycket på tapeten. Jag vet inte vad som var hönan och ägget men jag vet att Coastal Culture och Hallifornia på något sätt kom in där och passade in så fint, det blev väldigt bra. Man pratade mycket om “västkustens kreativa mittpunkt” och det blev så levande genom festivalen för gemene man. Vi som jobbade som kommundienstämman var en del i arbetet med visionen internt och Hallifornia och Coastal Culture blev på något sätt en manifestation av visionen, det timeade in väldigt väl. Som Eric har varit inne på så har det varit och är fortfarande en svår affärsmodell att få ihop. Hur finansierar vi detta? För människor vill ha hela utbudet och känslan men man är inte villig att betala för alla delar och sedan vill vi vara demokratiska och erbjuda detta till olika människor, det ska inte exkludera en viss typ av invånare eller besökare. Och samtidigt kan inte det offentliga gå in och finansiera allt, det har vi kämpat med år ut och år in och det finns fortfarande ingen lösning men jag tror att vi har förfinat det för varje år. Det som är fint är att politikerna tycker att det här är fantastiskt och vill att detta ska ske men samtidigt måste vi mötas där i en gemensam affärsmodell. Det låter ju väldigt trist när jag säger “affärsmodell” men det går inte att tugga igång en sådan här jätteapparat på luft. Vissa som är med jobbar ideellt, ungdomar och praktikanter men det finns ju också många som behöver ha betalt och livnära sig.

Cecilia – Det här är ett typdilemma för hela kultursektorn över lag, sitter jag och tänker på. Utmaningen att förena ekonomiskt värde med andra typer av värden som kultur och konst ofta står för. Det finns någon slags idé och en självklarhet i att det finns något typ av värde i kultur och konst men samtidigt så är det ofta jättesvårt att finansiera sin verksamhet om man är kulturutövare. Berätta gärna vad ni tänker om det och har för erfarenheter av detta, ni kanske sitter på nya modeller eller sätt att lösa det på?

Louise – Jag vet att Erik har varit inne på att faktiskt titta på samhällseffekten av en sådan här grej, att kanske inte titta på hur mycket pengar som kom in i den foodtrucken eller hur mycket pengar har vi fått in av biljetter till hoppborgen. Du hade ju kontakt med någon typ av expert eller forskare för att titta på vad en sådan här rörelse kan generera för hela staden. Och man kanske kan tänka att

turisterna ändå skulle varit i Varberg till viss del men hur mycket mer är de ute och spenderar och de kanske till och med lägger till en extra hotellnatt. Det är ju klurigt men det finns modeller att räkna på det men i nästa steg behöver man övertyga finansörer och få de att se att det inte bara gynnar organisatören utan hela samhället, det är en svår nöt att knäcka eller vad säger du, Eric?

Eric – Det finns olika modeller för hur man kan räkna på evenemang och festivaler, jag tror att idrottsförbundet också har en modell där man kan skriva in sina parametrar och få ett uppskattat värde. Om man tittar på ett samhälle så finns det flera komplexa processer, det är inte så enkelt som att “jag ger en banan till dig och så ger du en banan till mig” utan samhället har utvecklats och blivit mer dynamiskt. Jag tänker att det är skillnad på Hallifornia som är något som växer ur Varberg och som uttrycker platsens energi och som kan fånga upp den genom exempelvis en konsert som river av en kväll på fästningshörnan med ett extern produktionsbolag. Man kan ju absolut räkna på det men innan man börjar räkna får man också fundera över vad det är man vill. Jag är ju partisk, jag ser det från Hallifornias sida men man kan ju se alla positiva effekter, det är en anledning till att vi orkar göra detta även när det känns tufft. Man ser barn som är glada och människor som blir kära i varandra och flyttar ihop och människor som väljer att flytta hit till Varberg, möten, man ser något som ger liv.

Cecilia – En av medlemmarna i poddteamet, Marcus som sitter här och hjälper oss med tekniken idag flyttade hit bland annat baserat på den här viben och känslan som Hallifornia gav. Och jag tycker det som du berättar, Louise är jättespännande, att Hallifornia stod som modell för eller påverkade arbetet med visionen och tankarna kring Varberg som västkustens kreativa mittpunkt. Men då är den givna frågan, för mig i alla fall, hur kan vi få detta att leva året runt? Kan man tänka på sätt att ta hand om det som genereras av en avgränsad festival – som det ändå är – så att det kan få ta plats i Varberg över lag, som livsplats. Har ni några funderingar kring det, jag vet att ni arbetar med frågan om hur vi kan få Varberg att leva och kännas som den där kreativa mittpunkten året om?

Louise – Absolut, det är en av våra största utmaningar. Där jag jobbar, på Näringslivs- och destinationskontoret så har vi ansvar för något som heter *Platsvarumärket* och Varbergs platsvarumärke är “Varberg inspirerar” och det är sprunget ur visionen, de hänger verkligen ihop och det finns en särskild grafisk profil och så vidare. När vi arbetar med platsvarumärket så handlar det om att förstärka det som Varberg redan är, alltså när en person i Göteborg tänker på Varberg, vad tänker han på då? Vad laddar vi den tanken med för känslor och associationer? Det är som att vi har en liten marknadsavdelning, vi kan inte göra kampanjer och tro att det kommer påverka utan det är ett samspel vi måste ha med andra aktörer på platsen. Det vi kan göra, vår roll är att ha så många tentakler ute som möjligt, vi jobbar med att föra dialog med massa olika kluster, det kan vara

Vännerna i viken som är ett företag aktiva i Apelviken, det kan vara *Positiva Tvååker*, alltså massa olika kluster runtom i hela kommunen. Vi försöker hela tiden att stimulera dem att bidra och att fortsätta orka, fortsätta bidra för det är de som står för utbudet och samtidigt försöker vi med all kraft att skjuta ut platsvarumärket där det passar. Hallifornia har varit en väldigt lämplig aktivitet för oss att samverka med, för den som tittar lite mer noggrant så har vi placerat platsvarumärket på olika ställen på Hallifornia just för att förknippa hela Varberg med platsvarumärket och Hallifornia till exempel. Så som svar på din fråga så är det en utmaning, vi i Varberg är ju sedan långt tillbaka en sommarstad som fullkomligt exploderar på sommaren, det kommer mycket människor och det är många företag som har anpassat sin affärsmodell utefter det. Men det har hänt någonting under de senaste tio åren. När jag klev av perrongen och var student på Campus 2003 så klev jag av själv när tåget rullade in, idag ser det inte ut så utan det är en helt annan attraktionskraft till Varberg, det är nästan lika många som pendlar in som pendlar ut. Campus har bidragit mycket med alla studenter, det blir mer liv i stan, demografin börjar förändras för Varberg.

Cecilia – Hurdå?

Louise – Det är fler som kommer hit utifrån och etablerar sig, vi innefattar en helt annan arbetsmarknadsregion idag, vi ingår i Göteborgs arbetsmarknadsregion, vi ingår i en helt annan kontext. Att Trafikverket har valt att plöja ner några miljarder just här påverkar, vi har en otroligt attraktiv plats. Det räcker plötsligt inte längre att bara vara en sommarstad, även om vi såklart ska värna om det också på alla sätt vi kan men nu behöver vi fundera på hur vi kan skapa trygghet, attraktion och meningsfullhet året om och även hjälpa näringarna. Nu är det flera företag nere i Apelviken som är öppna året om vilket är fantastiskt, att man kan locka ner människor till en strand trots kalla vindar. Men det är en utmaning och det vi gör är att arbeta med olika samarbetskoncept. Jag vet inte om ni i höstas såg något som hette *Rys och mys* där Varberg energi stod för coola ljusinstallationer för att det skulle vara lite fräckt och läskigt på fästningen? Där var även museet med och engagerade sig och hotellen dekorerade sina rum och gjorde det lite läskigt. Då kunde man paketera Varberg så att det blev attraktivt under en höstvecka, så kan vi jobba. Hur tänker du, Eric kring det här med “året runt”?

Eric – Jag måste be om att få frågan upprepad.

[Skratt]

Cecilia – Vi pratade tidigare om att det är en annan sak att arbeta på det gräsrotsaktiga sättet som är ett koncept där man utforskar en fråga och där flera aktörer gemensamt får saker att hända på ett helt annat sätt än när man tar in ett tydligt koncept. “Nu har vi en spelning på fästningshörnan” och

det kanske ger en massa värden som det är svårt att sätta eller mäta ett ekonomiskt värde i. Jag tänker att du jobbar med festivaler mycket för att väcka liv i den typen av energi och om man då ser Varberg som livsplats under hela året, vad behöver vi då tänka på att det ska finnas för grundstrukturer i samhället för att det ska få finnas den här typen av liv i Varberg även utanför festivalen?

Eric – För det första tror jag man måste acceptera att det är säsongvariationer i Varberg, jag är ingen expert på astronomi eller astrologi men jag vet ju att vi påverkas mycket av solen och värmen och att det såklart påverkar vad vi är sugna på att göra. Så man ska kanske inte räkna med att det händer samma saker på vintern som på sommaren. Sedan tror jag att det är viktigt att titta på hur man kan få saker att växa, det kan vara viktigt att komma med en idé, att man blivit inspirerad av något någon annanstans och föreslå att “det här ska vi också ha i Varberg, det finns på ett annat ställe och där har jag varit och det var kul”. Men det är ju så att det alltid är människor bakom det som görs så om man exempelvis vill ha något öppet i december så måste det vara en människa där som håller öppet. Det är där potentialen finns, att hitta de människor som vill göra saker, men hur främjar man det? För finns det en naturlig drivkraft, så man inte behöver stå och blåsa liv i en sloknad eld, för finns det lite glöd så kan man lägga på lite ved, blåsa liv i den där glöden och se den börja flamma upp. Då måste man kanske också tänka småskaligt, att det kanske behöver finnas många små eldar på vintern och att där skapa en surrig, nice vibe som inte är att springa runt halvnaken vid södra fästningshörnan och jubla över att det är sommar.

[Jingle]

Cecilia – Jag blir lite nyfiken på om ni tror att de flesta varbergarna skriver under på att Varberg är västkustens kreativa mittpunkt och om folk i allmänhet håller med eller säger “yes” när de ser *Varberg inspirerar?* Eller tror ni att det finns ett annat Varberg som kanske inte upplever det?

Louise – Jag tror absolut att den bilden är kliven. Det är många som har en mångårig kärlek till den här platsen och vill bevara den som den är och jag har all respekt för det, det finns jättefina naturvärden och traditioner i den här kommunen, detta får vi inte köra över. Det finns många människor som tycker det är jobbigt när förändring sker och som kommun måste vi ta hänsyn till det även om vi får en idé och vill locka hit företagsetableringar, nya människor och barn och en viss typ av målgrupp så har vi de medborgarna vi har. Det gäller att hela tiden balansera, vi försöker ha så kallade medborgardialoger när vi gör saker, om vi till exempel ska utveckla en plats så är det kollegor på kommunen som försöker ha dialoger med barn, med äldre och olika intressentgrupper för att verkligen säkerställa att vi gör en utveckling och en lösning som de flesta kan tycka om. Även om jag som privatperson kan tänka “kan vi inte bara vara radikala och göra något kul, bara köra på”

så kan inte vi på kommunen jobba riktigt så. Det jag dock tror att vi kan göra lite mer och lite bättre är att de här dialogerna inte har varit superattraktiva för alla människor att delta i. Man har en utställning någonstans i någon lokal och så tror man att man nått alla målgrupper och nu har man tänkt till fast vilka är det som har tid att komma klockan fyra? Där tror jag finns en jättepoteential, hur för vi en dialog så att vi får in alla perspektiv? Men också som svar på din fråga så tror jag att *Varberg inspirer* som platsvarumärke och vår vision attraherar många, vi hör ju att många flyttar hit för att jobba här för att visionen står i jobbannonserna, många företag väljer att etablera sig här, lägga huvudkontor här för att det är så viktigt för personalen att ha en bra livsplats. Idag kan man jobba var som helst på hela jorden, jag behöver inte jobba i Mölndal, jag kan jobba i Varberg och surfa på lunchen, det fungerar idag.

[Jingle]

Cecilia – Louise, jag vet att du nämnde tidigare när vi pratade att vi har Sveriges största torg...

Louise – Tredje största torg

Cecilia – Jaha, men det är stort!

Louise – Det är väldigt stort och det finns mycket känslor kopplade till vårt torg. Det är en ständig utmaning att använda torget på ett sätt som fungerar och jag vet att det för några år sedan fanns en ambition om att förnya torget på olika sätt. Jag kan minnas fel men jag tror att efter medborgarsamtal och förankring så blev det inte helt optimalt och den utvecklingen lades ner. Jag vill tro att vi kommer kunna titta på torget igen, det är å ena sidan fint att det finns ett stort torg, en mötesplats i vår stad men det är nästan för stort ibland. Det kan vara svårt att skapa evenemang och en trygghet, folk passerar mest. Så det vi har gjort i kommunen är att testa lite, smyga in lite feeling på torget, vi har bland annat tillsammans med sparbanksstiftelsen och näringslivet skapat en lekplats uppe på torget utanför Pinchos på vintern bara för att det ska hända något där uppe. Vi tror att det är viktigt att se vad som händer när vi tillför nya värden och man kanske kan tycka "vad är det bra för, vad bidrar det till?" men vi tror att det kan skapa ett nytänk hos människor. Vi ställde självklart frågan bland annat via Facebook och på plats till olika människor, "vad tyckte ni om det här?" och det var både ris och ros men också mycket oväntad feedback från både yngre och äldre. Det verkar finnas en önskan om att göra mer. Så det här torget, det är inte helt lätt att tillgodose alla målgrupper där. Jag hörde på vår lokala historiker Peter Börjesson som berättade om handelsutvecklingen i Varberg, detta visste inte jag men tydligen så var torget under en period otroligt viktigt för handlare och knallar och då flyttade man kyrkogården för att göra torget större, så då var det åt det hållet. Det var en köpstark kultur och man kunde etablera hela kustpromenaden,

jag tror att det finns fina bilder på de här köpmännen. Men idag så tror jag att det går åt andra hållet, man har inte torget som en naturlig köpplats, det är ju en fantastisk marknad där på onsdagar och lördagar och den vill vi definitivt värna om men kan man på något vis kanske tänka om med ytan, kan vi få in fler intressen? Det är jag nyfiken på.

Cecilia – Jag sitter och tänker på att jag är nyfiken på hur en plats, det behöver inte vara torget, men hur platser i det offentliga rummet kan göras levande utan att vi från kommunalt håll arrangerar ett koncept eller evenemang. Hur kan man bjuda in folk till att själva, spontant använda platser? Om man tänker på torget och säg att det finns en dansgrupp som blir sugna på att göra någonting där, kan de då spontant komma dit och ställa upp ett ljudsystem och köra en dans? Det kan man ju inte eftersom man behöver söka tillstånd. Har ni några funderingar på hur det offentliga rummet skulle kunna struktureras för att välkomna människor att komma och använda platserna på sina egna sätt utan att det ska behöva arrangeras? Det känns ganska ofta som att vi vill och måste på grund av olika grundstrukturer ordna saker. Har ni några tankar om detta? Eric, vad tänker du?

Eric – I somras kring Hallifornia så provade vi lite nytt, vi satt med Hamn- och gata och funderade kring hur vi utformar ett tillstånd. För på grund av att det var corona och att det var kort varsel – vi försökte hålla dörrarna öppna så länge som möjligt för att hålla i en stor festival – och desto längre tiden gick så växte det fram andra idéer som kändes kul att testa och som vi inte hade haft möjlighet att testa om det hade blivit en stor festival. Vi hade jobbat mycket, vi hade kort om tid, man skulle tidsplanera och mycket hände samtidigt, det blev nästan en ingenjörskonst- och precision i det hela, allt måste klaffa. Vi hade ett ramtillstånd, vi hade tillstånd att göra vissa saker men belysning, det skulle vara sittplatser, vi skulle ha eldar men inget farligt, vi skulle inte ta sönder något eller göra några förankringar i sten eller byggnader. Men så kunde vi komma på idéer med kort varsel och så kunde vi maila till vår kontaktperson och så fick vi ett svar inom 24 timmar; “tummen upp, kör på, det låter jättebra”. Vi började utforska ett sätt att arbeta med kommunen förra året, det kändes jättekul och blev jättebra också, många gånger är det när man skapar i stunden som man kommer på de här kreativa lösningarna som man inte kan tänka ut i förväg.

Cecilia – Det hade ju varit otroligt om personer i allmänhet kunde få en “tummen upp” inom 24 timmar om man vill hitta på något som inte skadar eller gör någon inverkan på någon viktig plats. Men riktigt så är det inte idag, eller hur? Ni hade ju ett specialprojekt.

Eric – I och med att vi arbetat i flera år så har vi byggt upp ett förtroende. Det är nog många gånger där man inte får tillstånd för att det finns en oro eller rädsla att det ska gå fel, att det inte kommer gå bra, att någon kan komma att bli skadad, att någon ska dö. Det är där balansen ligger, hur mycket ska vi skydda oss för att något kan gå fel kontra hur mycket ska vi låta saker och ting utvecklas

naturligt av sig självt? Det är ju inte bara kommuner som frågar sig det utan det gör ju individer också.

Cecilia – När ni berättade om hur Hallifornia och Coastal Culture blev till tänkte jag på att det är en utmaning att hitta en affärsmodell som fungerar på den här typen av rörliga och breda formerna av kulturhappenings, som du var inne på Louise. Och då såg jag framför mig att det finns egentligen två vägar att gå, antingen kan man tänka att vi behöver sätta en ekonomisk struktur för att människor ska ha råd och möjlighet att skapa ett utbud eller så kan man – och nu kommer en väldigt stor filosofisk fråga – tänka att det kanske är en annan typ av samhälle över lag som vi skulle behöva eftersträva för att möjliggöra det, ett samhälle där människor har mer tid att göra saker ideellt. Det går ju helt emot det vanliga tänket, vi vill ju gärna ha in allt i det ekonomiska hjulet. Men skulle man kunna tänka att man som kommun skulle värna om att skapa utrymme i människors liv där de har tid och ork i större utsträckning att ägna sig åt kulturuttryck eller vad man nu vill ägna sig åt? Vad tänker ni när jag säger så?

Louise – Jag tänker på en föreläsning jag var på med Kairos Future där de hade gjort ett vrålstort forskningsprojekt där resultatet, för mig och många andra var väldigt oväntat. Det handlade om att ta reda på i vilken mån människor var beredda att lägga sin tid på saker som de brinner för i sitt samhälle. Det kan handla om den geografiska platsen jag lever på och en oväntat stor del av människor var villiga att lägga sin tid på att hålla den lilla parken trygg och fin. De tog ett antal exempel och då hade vi en diskussion, detta var i Almedalen om att vi har resurser där ute som vi inte tror finns, vi tror att vi måste tillhandahålla alla resurser och där är ett glapp. På något sätt kanske det är lite osvenskt, att vi inte är vana att engagera oss på det sättet, vi har absolut en lång tradition av friluftsliv och vi har varit i föreningslivet i många år och härjat men när det gäller att bidra till vårt samhälle på ett annat sätt så tror jag att man behöver värma upp lite. Där är ju Hallifornia ett gott exempel. Men man kanske hade behövt prata mer om och lyfta fram goda exempel, att det kan bli en snackis och att man bli stolt över att man har varit med och lagt sten på den här platsen och planterat blommor. Jag har inget svar på hur man skulle kunna lösa det men jag vet att det finns potential.

Cecilia – Det är ju en väldigt svår fråga för det är klart att man direkt kommer att tänka på risker, att utnyttja människor för gratis arbetskraft och sådant. Det är nog inte många som vill att kommunen ska arbeta för det, men man kan ju också tänka i termer av att inte köra slut på människor under arbetstid och att värna om att man ska få arbeta så mycket som man orkar så att man har ork, lust och tid kvar att engagera sig i det som de själva vill. Man skulle kunna ha ett samtal om det, att om vi gemensamt formar vårt samhälle och vår tid och att vårt engagemang även efter arbetslivet räknas och den ekonomiska strukturen. Det samtalet skulle jag gärna se mer av.

Louise – Det var nog det som vi var inne på när jag och Eric stod och solade oss och pratade om covid, just att jag tror att vi har fått en liten kickstart där, vi har fått nya perspektiv och “Herregud, ska vi in i det här ruset nu igen och köra med huvudet före?” eller ska vi värna om den här lilla tiden som vi fått?

[Jingle]

Cecilia – Jag tänkte på att om man kopplar ihop platsvarumärke med människors engagemang så pågår det nu flera spännande projekt i hela världen men också i Sverige. Det kan handla om att man tar ett stråk eller en gata och så låter man aktörerna vara med och utveckla platsen på ett nytt och kreativt sätt. Det sker många sådana initiativ och det tror jag att vi skulle kunna främja mer framöver i kommunen, det är på gång men jag vet inte hur vi skulle kunna komma till din utopi.

Eric – Jag upplever att det finns mycket konflikter i samhället mellan olika perspektiv att se på verkligheten, exempelvis kultur och ekonomi. Man skulle kunna påstå att dessa är några slags motsatser men jag tänker att det är ett konstruerat problem. Ekonomi handlar egentligen om att hushålla med resurser och det behöver man göra oavsett vad man håller på med. Kulturen handlar om någon typ av livsuttryck vilket också behövs för att de ekonomiska processerna ska fungera. Man gör en uppdelning som jag tror har att göra med de arv vi har med oss och hur man såg på ekonomi på 1900-talet, vi hade industrialiseringen och vi använder oss av samma begrepp och samma metoder, vi försöker använda olika modeller för hur man producerar saker kopplat till hur man jobbar med människor. Min insikt efter att ha arbetat med festivaler är att ju mer komplext det blir, man jobbar ju med levande identiteter, människor, naturen, djur och saker som rör sig hela tiden, så behöver man nya angreppssätt och nya sätt att se på saker och ting. Det blir lätt att man tänker “ska vi ha det på det sättet eller det sättet” men då tänker jag “vad vill vi då? Om vi skiter i det och försöker kolla på problemen och fokusera på potentialen, kan vi skapa paradiset på jorden här och nu?”. Eller vad är som hindrar oss och hur ser det ut? Och var är den diskussionen i samhället egentligen, vad är det vi vill? Det blir mycket “ska vi skruva på den här parametern två eller fyra procent?” men vi kanske ska lugna oss, vi kanske inte ens ska använda oss av den maskinen.

Cecilia – Vad är din utopia?

Eric – Hallifornia är ju ett uttryck för det kan man säga, Hallifornia är ett sätt att utforska det. En festival kan vara som ett litet samhälle, plötsligt upplever man att saker man inte ser på framsidan tar jättemycket energi på baksidan. Det är inte så lätt som det kan se ut alla gånger! Om vi vill skapa något är det en form av utforskande process som vi måste göra tillsammans...

Cecilia – Den utforskande artens utopi tänker jag nu.

Eric – Ja, vi kanske inte ska sitta och orda om vilken teoretisk teori som är mest applicerbar utan istället faktiskt testa dem och se vad som funkar och sedan utefter erfarenheter bestämma vad som är nästa steg härifrån.

Cecilia – Jag jobbar ju med konst och i konstvärlden i vanliga fall och det finns i dag i samtidskonsten ganska mycket processuella konceptbaserade konstverk som kanske inte alltid har ett visuellt uttryck och att det kanske inte är det viktigaste utan att det viktigaste är utforskandet av en fråga på det här sättet som jag upplever att ni talar om i festivalsammanhang. Då har jag tänkt att konst i den bemärkelsen är egentligen filosofi i görande, filosofi i praktiken. Det skulle jag gärna se mer av. Louise, hur ser din utopia ut, Varbergsutopi?

Louise – Jag kan inte lyfter lika högt som ni gör, jag tänker praktiskt och svårt för att tänka i utopier. Men jag hoppas och drömmer om att vi kan nå varandra, alltså den stora fyrkantiga kommunen, alla myndigheter, regler och lagar, att man på något sätt kan skriva på det så att man kan främja för de kreativa krafterna att få ta plats. Jag tror att det är på väg, jag tycker att man jobbar mycket mer med tester, piloter och samarbeten. Men ska jag sätta någon typ av utopi så är det att blir lättare och lättare att mötas i den offentliga och privata drivkraften. Och det kanske är en tredje grej, att jag som egen individ är en eldsjäl med drivkraft och en kreativ person som av någon märklig anledning har gått och blivit en kommunal tjänsteman. Ibland kan jag känna mig otroligt vilsen där men jag är också stolt över att vara en del av kommunorganisationen för att man då på riktigt kan skapa Varberg inifrån. Jag vill ha hopp om att det och jag tror att det krävs många "Ericar" i varberg inom alla områden som orkar driva men också att den delen har respekt för oss som står där med hindrena många gånger. Jag hoppas att vi kan hitta ett sätt att komma framåt, skapa fler kokande grytor. På min arbetsplats pratar vi mycket om att vi jobbar med tomtebloss, lägereldar och lava och jag tror du drog en liknande metafor Eric, det måste få komma små tomtebloss, det måste kanske få vara någon liten tillfällig spelning för folk gillar det, det kanske händer något på torget. Men ibland behöver vi jobba med lite mer långsiktigt med en lägereld, att det finns en lekplats på torget under vintern och ibland behöver vi ha lava och det kanske är det som ska präglade Varberg året om. Där är en balansgång och det handlar också tyvärr om resurser och att allt detta ska finnas samtidigt.

Cecilia – Tack!

[Jingle]

**VARBERGS
KOMMUN**

Cecilia – Jag tycker att vi har fått väldigt mycket spännande sagt och tänkt och att det börjar bli dags att avrunda det här samtalet. Men innan vi gör det, finns det något som ni själva känner att ni skulle vilja passa på att dela med er av till våra lyssnare, om det händer något inom den närmaste framtiden som kan vara bra att hålla koll på?

Louise – Det händer otroligt mycket spännande och jag tror att dels har det att göra med hela stadsutvecklarprojektet. Vi har snart en ny station och en ny tunnel och i det här arbetet kommer det att friläggas väldigt mycket plats för alla oss människor som är här, vi kommer få tillgång till havet igen genom Västerport. Vi håller också på att kolla väldigt mycket på Apelviksområdet och att utveckla den destinationen, precis som med torget är det en väldigt stor utmaning, det är många viljor och känslor. Det är många bra och spännande saker på gång, redan i sommar och jag tänker att vi i Varberg har all potential att vara stolta och fortsätta vara kreativa.

Cecilia – Eric, vad tänker du?

Eric – Det är massa spännande som händer varje dag, det handlar såklart lite om vad man väljer att fokusera på. Men för oss känns det spännande att det blir ett andra annorlunda år med annorlunda förutsättningar för Hallifornia där vi började utforska saker i en annorlunda riktning förra året men som alltid när man ska göra något nytt så är det mycket nytt man ska lära sig. Nu har vi också smält och processat allt, utvecklat och pratat under lågsäsongen så nu känns det som att nu när våren kommer är det lite mer som rör sig. Jag vet inte vad men jag känner på mig att det kommer blir en jättebra vår med massa underbara saker!

Louise – Vi får uppmana varbergarna att gå ut med en vaken och nyfiken blick och hålla utkik på vad som händer både fysiskt på plats runt om i varberg och att man kanske har lite koll på sociala medier och våra hemsidor om man vill veta mer.

Eric – Man får hålla koll på solen framförallt tänker jag!

Cecilia – tack så jättemycket för att ni ville komma hit och prata med oss!

Louise – Tack själv, det var jättetrevligt!

Eric – Tack!

[Jingle]